

J. M. BARRIE

PETER PAN

Traducere, note și prefață
de Raluca Ghențulescu

EDITURA CARTEX 2000

CUPRINS

Neverland sau lumea fascinantă a copilăriei.....	7
Capitolul 1 – Peter își face apariția	9
Capitolul 2 – Umbra.....	18
Capitolul 3 – Veniți, veniți!	28
Capitolul 4 – Zborul	42
Capitolul 5 – Insula devine realitate	52
Capitolul 6 – Coliba	63
Capitolul 7 – Casa de sub pământ	72
Capitolul 8 – Laguna sirenelor	79
Capitolul 9 – Pasărea-de-nicăieri	92
Capitolul 10 – Casa fericită	96
Capitolul 11 – Povestea lui Wendy.....	103
Capitolul 12 – Copiii sunt păcăliți	111
Capitolul 13 – Credeți în zâne?	116
Capitolul 14 – Corabia piraților	125
Capitolul 15 – „Ori eu, ori Hook de data aceasta“	133
Capitolul 16 – Întoarcerea acasă	143
Capitolul 17 – Când Wendy a crescut	153

Neverland sau lumea fascinantă a copilăriei

Ca simbol al copilului de pretudindeni și din toate timpurile, Peter Pan – băiatul care nu crește niciodată – este întruchiparea perfectă a calităților și defectelor care se împletesc în făptura unui copil: deopotrivă inocent și teribilist, sensibil și arogant, generos și egoist, dornic de aventură și șovăielnic, eroul lui J. M. Barrie este nu doar un exponent al celei mai frumoase vârste, ci și un personaj iconic din punct de vedere cultural. El îmbină trăsături ale zeului Pan – cu care se identifică atât la nivel onomastic, cât și muzical, fiind un virtuoz al naiului – cu abilitățile specifice unui supererou, cum ar fi capacitatea de a zbura sau de a presimți pericolele, cu elemente stereotipe din psihologia infantilă, un subiect foarte la modă la începutul secolului al XX-lea, când a fost scris romanul, și cu date din biografia fratelui autorului, care a murit la vârsta de 14 ani, rămânând astfel în memoria familiei drept copilul etern.

Lipsa oricărei descrieri a înfățișării sau vestimentației lui Peter Pan, precum și absența oricărei referiri la vârsta lui reală sugerează caracterul universal al personajului și, în același timp, încurajează diferite interpretări și oferă deplină libertate de mișcare editorilor și regizorilor. Astfel, de-a lungul vremii, ilustrațiile cărții în diferite ediții și reprezentările teatrale sau cinematografice l-au înfățișat pe Peter blond sau brunet, scund sau înalt, îmbrăcat în roșu sau în verde, ceea ce i-a făcut pe copiii din diverse epoci să și-l imagineze într-un anumit fel și să-l apropie și mai mult de propria lor imagine. De aceea, nu este de mirare că Peter Pan este unul dintre cele mai

îndrăgite personaje din toată literatura pentru copii, iar romanul lui Barrie se clasează printre cele mai citite o sută de cărți din toate timpurile.

Dincolo de personalitatea lui fascinantă, în care fiecare copil – și, de ce nu, adult – regăsește câte ceva din propria sa personalitate, Peter impresionează prin acțiunile sale pline de curaj. Luptele cu veșnicul său adversar, Căpitanul Hook, urmărirea piraților sau ale indienilor și aventurile trăite alături de prietenii săi, așa-numiții Băieți pierduți, captivează prin dinamismul lor și te fac să citești fiecare capitol cu sufletul la gură. Mai presus de acțiunea palpitantă, însă, povestea are acea duioșie născută din dorul de copilăria de mult pierdută. Zânele, sirenele, pirații și indienii sunt descriși de autor cu mult umor, dar și cu nostalgia celui care își amintește de vârsta la care credea în astfel de personaje.

Locul în care trăiesc Peter Pan și Băieții pierduți se numește, nu întâmplător, Țara-de-Nicăieri. Deși traducerea este una inspirată, sugerând un tărâm îndepărtat de orice realitate cunoscută, denumirea originală, Neverland, este mult mai sugestivă, făcând referire la dimensiunea temporală – sau, mai degrabă, atemporală – a acelui spațiu în care timpul, ucigașul copilăriei, este eliminat. Pe acest tărâm mitic, unde nu există inexorabila curgere a timpului, ceea ce îl face să pară un adevărat Paradis pierdut al celor ajunși la vârsta maturității, copiii rămân mereu copii și își trăiesc la nesfârșit aventurile specifice copilăriei.

Asemeni celor mai bune creații din literatura pentru copii, *Peter Pan* este o lectură la fel de plăcută pentru cei mari ca și pentru cei mici. În timp ce copiii regăsesc în această carte aventuri fantastice sau personaje îndrăgite precum Clopoțica, Pieile-Roșii, Căpitanul Hook sau Tigruța-Crinuța, cu care sunt familiarizați din desenele animate, adulții re trăiesc magia propriei lor copilării și își doresc, măcar pentru o clipă, să poată călători spre Țara-de-Nicăieri, unde acțiunile nu au consecințe prea grave, unde prietenii nu te trădează niciodată și unde copilăria fericită durează pentru totdeauna.

Raluca Ghențulescu